

Text:
Ester Colominas
Fotografies:
J. M. Rué

Núria de Gispert

presidenta del Parlament de Catalunya

«Potser ha arribat el moment que es
plantegin com volen que Catalunya se
senti còmoda dins de l'Estat espanyol»

Comencem, si li sembla, aquesta entrevista amb una de les frases amb què va iniciar el seu discurs en ser nomenada presidenta del Parlament de Catalunya: «Les dones, llevat d'alguns casos, no hem escrit la història, però volem escriure-la en el futur.» Quan va ser conscient per primer cop que, com a dona, volia escriure la història d'aquest país?

Doncs segurament aquell mateix moment, quan preparava el meu discurs de constitució del Parlament. Aleshores em vaig adonar que una part del discurs havia d'anar dirigit a les dones que havien lluitat per les nostres llibertats. Aquesta frase sempre m'ha agradat, perquè no sempre, de fet gairebé mai, hem escrit la història i potser a partir d'aquell moment hi hauria una dona que no sé si l'escriuria o no, però almenys hi sortiria.

En el mateix discurs remarcava la transcendència d'aquest càrrec. Quins són els trets que el fan especialment transcendent? Que per primer cop l'ocupa una dona, que sigui en una de les cambres més antigues d'Europa, que sigui en el Parlament d'una nació sense estat o dins de la situació actual de les institucions catalanes en el marc de l'Estat?

Vostè ja em contesta totes les respostes. Però n'hi afegiré una que també vaig dir en el meu discurs i que tinc molt present: sóc presidenta, represento 135 diputats, cadascun dels quals representa al seu torn un tros de Catalunya i, per tant, la meva ambició, la meva il·lusió i la meva responsabilitat pretenen que aquesta representació que exerceixo sigui una realitat cada dia.

Vostè va acabar el seu discurs amb unes paraules del pensador Carles Cardó: «Que Catalunya sigui per endavant

reconeguda com una nació o que no ho sigui té poca importància. Essent intensament ho serà més que afirmant-ho entusiastament». Com valora la consulta ciutadana del 10 d'abril organitzada per Barcelona Decideix i els resultats obtinguts?

Crec que no hem de menystenir-ne els resultats i sobretot la participació, és important. Considero que és un toc d'atenció als polítics, als ciutadans i a aquells polítics de fora de Catalunya, concretament als que governen o poden governar en el futur l'Estat. Això d'una banda. De l'altra, crec que aquesta consulta i l'èxit que ha tingut es deu també a un conjunt de circumstàncies que han provocat que molta gent que no sent independentista volgués anar a la consulta i dir «jo també voto», com a toc d'atenció als polítics, a la ciutadania, al país i a l'Estat espanyol en general. I per tant crec que és important, ho tindrem en compte. Valoro, doncs, en aquest sentit, positivament la consulta, així com la manera en què s'ha dut a terme des de la societat civil. S'ha de dir que s'ha fet molt bé i amb molt pocs mitjans, i a partir d'aquí, que cadascú pensi el que hagi de pensar, però jo crec que és important tenir-ho en compte.

Filla de polític i advocat, la seva elecció va ser pensada o heretada?

Pel que fa a aquesta qüestió, sempre explico una anècdota del president Pujol, amb el qual vaig estar al Govern gairebé deu anys. Ell va ser el meu president i el meu cap, i sempre em deia, en broma, que amb mi havia passat el que no passava amb els altres polítics, i és que jo havia heretat la Conselleria de Justícia. Sempre em feia aquesta broma. Jo diria que no l'he heretada sinó que l'he viscuda, ho he mamat tant de ben petita i de jove que per a mi és una cosa

natural. Per tant, quan vaig tenir la capacitat per pensar què era el que volia estudiar... Jo sempre havia viscut a casa les discussions sobre el dret, sobre la justícia. El meu pare era una persona que havia estat degà del Col·legi d'Advocats en temps complicats i difícils, en l'època de Franco, en les últimes etapes. Havia anat a treure molts advocats de la presó, n'havia acompanyat molts altres al jutjat de guàrdia: era un gran defensor de les llibertats. I això ho vaig viure quan tenia 17 anys, 19, 20, 21... Això em va portar a estudiar Dret perquè m'agradava pensar que si podia, amb la meua experiència, amb la meua feina, ajudar a assolir aquestes llibertats futures, seria una manera de posar-hi el meu gra de sorra.

Remarcava en accedir al càrrec de presidenta del Parlament que tenia «la sort del mestratge dels qui l'han precedit». Quin mestratge recorda especialment haver rebut durant els seus anys d'estudi?

Com a professors, com a catedràtics, jo recordo, amb molt afecte, el doctor Font i Rius —encara viu, té molts anys, però està molt bé— que és qui ens va ensenyar història; gràcies a ell jo vaig saber el que era en gran part la història del nostre país. Un altre catedràtic que m'agradava molt com explicava era el Dr. Octavio Pérez-Vitoria, de Dret Penal. Vaig tenir catedràtics molt bons, la veritat és que vaig tenir sort. També vaig assistir a les classes que impartia el Dr. Latorre, que ens va ensenyar Dret Romà, del qual prové el dret civil català, el nostre dret propi. Per tant, el Dr. Font i Rius i el Dr. Latorre, sense jo saber-ho aleshores, em van ensenyar part d'allò a què em dedicaria en el futur: la política. Perquè, de fet, jo vaig exercir com a advocada molt poc, dos anys o dos anys i mig; després vaig enfocar la meua vida cap a l'Administració i

Núria de Gispert

Nascuda el 6 d'abril del 1949, Núria de Gispert és la primera dona que presideix el Parlament de Catalunya, en un moment en què la cambra registra també el rècord històric de paritat, un 44 % de dones, vuit vegades més que en la primera legislatura. Llicenciada en Dret per la Universitat de Barcelona i amb el títol d'Interpretació Jurada del Ministeri d'Assumptes Exteriors, de Gispert és militant d'Unió Democràtica de Catalunya des del 1986 i forma part de la Federació de Convergència i Unió. A la Generalitat ha ocupat, entre altres càrrecs, el de consellera de Justícia (1995-2001), de Governació i Relacions Institucionals (2001-2002) i de Justícia i Interior (2002-2003). Al Parlament ha estat diputada de la VII a la VIII legislatura (2003-2010) i hi ha presidit la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana i la Comissió d'Afers Institucionals. Ara, a més de la cambra catalana, presideix la Diputació Permanent, la Comissió de Matèries Secretes o Reservades i la Comissió de Reglament.

«No hem de menystenir els resultats i la participació a la consulta del 10-A»

l'Administració em va portar a la política. Vaig fer oposicions i l'any 74 vaig entrar a la Diputació i més endavant, l'any 80, a la Generalitat, com el conjunt de funcionaris que haurien de reforçar-la.

Una persona que em va ensenyar molt sobre política i el nostre dret civil va ser Agustí Bassols, conseller de Justícia i de Governació durant molts anys, advocat en exercici, un gran advocat, un gran jurista, un gran defensor del nostre dret civil. Un altre mestre va ser el meu pare, amb el qual vaig poder treballar durant dos anys quan ell era conseller de Justícia i jo funcionària. I finalment, en política, Joan Rigol, que va ser president del Parlament. De fet, ell és qui tenia més present quan parlava del mestratge dels meus antecessors, entre altres coses perquè en edat més o menys ens assemblem, però és que a més, en aquests darrers trenta anys, l'he tingut molt a prop, molt sovint, i per a mi era i és un exemple de com ha de ser un president del Parlament de Catalunya.

Vostè que ha estat consellera de Justícia, veu ara com a objectiu del nou Govern de Catalunya millorar la tècnica legislativa i ha proposat simplificació legislativa i més participació ciutadana. Assolir aquestes fites farà més àgil i eficient l'Administració de justícia, sovint una mica criticada?
Molt criticada, no només una mica. Si fos només una mica jo ja m'accontentaria, perquè

tinc un gran afecte a tot el que envolta la justícia i l'Administració de justícia; per dir-ho d'alguna manera, m'hi sento molt unida i em sap greu quan rep crítiques. Però perquè la justícia sigui eficaç ha de ser àgil, i desgraciadament és lenta. I encara que en alguns moments hi ha molts juristes que diuen «una mica lenta ha de ser, perquè ha de ser justa», i hi estic d'acord, el que no pot ser és que ens trobem com ara, o com en els darrers anys, amb jurisdiccions que t'assenyalen una vista per d'aquí a tres anys. Això no és una justícia àgil, una justícia propera al ciutadà, i per tant hauríem de fer, tots, un esforç per millorar-la, per agilitzar-la. I jo diria que l'assignatura pendent en l'Administració de justícia no és en matèria de lleis perquè en definitiva, els que treballen en l'àmbit jurídic no les fan, sinó que les apliquen, sinó que és en matèria de noves tecnologies. Aquesta és l'assignatura pendent. S'han fet molts esforços econòmics, s'hi ha abocat molts recursos, però potser no s'ha fet un projecte o macroprojecte que realment porti tot allò que necessita la justícia. Jo de vegades comparo i dic que la plaça de Letamendi, on es recaptin els impostos, està al dia pel que fa a noves tecnologies, i ningú no dubta que pugui estar al dia, perquè en definitiva dels diners que recapta vivim tots els espanyols i es poden fer tots els projectes que són necessaris. A l'Administració de justícia no se l'ha tractat, ni ha estat mai tractada com

la plaça de Letamendi. Jo només demanaria que totes dues fossin tractades en igualtat de condicions, i així segurament la justícia a Catalunya funcionaria millor. En definitiva, un país en què la Justícia funciona és un país que va endavant. D'això, tots, els polítics, tots, n'hauríem de ser molt conscients

En temps de crisi, la societat, les administracions, les empreses han de fer retallades, plantejar programes d'austeritat. Vostè s'ha referit sovint a l'austeritat, però segons ha comentat, no es planteja retallar sinó més aviat ajornar o aturar, si escau, nous projectes de futur. Què és el que pot esperar a temps millors i què no?

Si ho miro des del Parlament i des de la meua responsabilitat com a presidenta del Parlament, aquesta institució ha fet en els darrers deu anys unes reformes importants que no s'havien dut a terme en els vint anys anteriors. L'any 1980, amb les eleccions democràtiques, es van fer un seguit de reformes en aquest palau per adequar-lo a les necessitats d'un nou Parlament, però a partir d'aquí ja no es va fer gaire cosa més enllà del manteniment. En canvi, de deu anys ençà, els dos últims presidents s'han preocupat molt de posar-lo al dia en tres sentits: primer, actualitzar les tecnologies, en el sentit d'aconseguir que sigui un dels parlaments en aquest aspecte més moderns i més actualitzats; segon, establir una seguit de ser-

Entrevistem Núria de Gispert el dia que el Govern de la Generalitat assisteix a la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera estatal per defensar el seu pla d'equilibri i reclamar els 1.450 milions del fons de competitivitat que li deu el Govern de l'Estat; unes hores abans, també, que Barça i Madrid disputin la primera volta per a les semifinals de la Champions. De futbol, però, no en parlem fins al final de la trobada: «Haig de marxar corrents», s'excusa. «Lliurem els Premis Sant Jordi més d'hora que de costum perquè hi ha partit. A veure què fem avui, perquè l'altre dia...» Malgrat les presses s'avé a passar per l'hemicicle per saludar un grup de visitants. És en el cara a cara quan la presidenta és més propera, i més d'un li ho diu.

veis, com ara els adreçats als mitjans de comunicació, més còmodes i flexibles, i amb possibilitats de treballar bé; i tercer —molt important—, dignificar els despatxos dels diputats (de fet, no en tenien, de despatxos). Tot això ja s'ha aconseguit, ja s'ha fet, i el que hem de fer ara en aquests quatre anys és mantenir-ho. Què hi havia més que hem aturat, que vaig considerar que s'havia d'aturar? Doncs unes obres molt importants que no només dignificaven el que és aquest palau, sinó que incloïen la construcció d'un nou edifici annex al palau que permetés millorar encara més la funció dels diputats, la seva feina, els seus despatxos... Ara dos diputats o tres diputats comparteixen despatx; la idea era que poguessin tenir-ne un cadascun i que hi hagués més serveis. Els mateixos funcionaris d'aquesta casa estan situats més o menys dignament, però podrien estar bastant millor. Respecte a aquesta proposta, que era un projecte en què d'alguna manera ja s'hi estava treballant, i que ja hi havia uns diners per poder fer un concurs d'idees amb vista a construir aquest nou edifici, amb la Mesa del Parlament vam decidir finalment que no era el moment de grans despeses, no era el moment de noves inversions, i per tant, potser, el que podíem fer era acordar de no gastar aquests diners durant aquests quatre anys. La idea era: «No hem de pensar en més recursos per a aquesta nova inversió i aquests recursos que tenim a

l'abast, doncs els posem en un xec i els lliurem a la Generalitat perquè en pugui fer ús per a altres necessitats». I pel que fa al pla d'austeritat que va aprovar aquest Parlament, hi ha un element que considero que és important, sobretot amb vista a la ciutadania: si som representants del poble de Catalunya hem de ser capaços de posar-nos al seu costat i d'entendre la seva situació i de viure d'alguna manera el que cada família catalana està vivint. Jo diria que no hi ha cap família que no estigui patint algun problema, ja sigui de reducció de sou o que algun membre estigui a l'atur; o bé que no trobi feina, que tingui una malaltia que li acaben de diagnosticar... sigui el que sigui, estan patint una situació que fa deu anys no es patia. Per tant, hem de ser capaços de dir: «Nosaltres també ens posem al vostre costat i en la mesura que aquest Parlament pot, estableix una sèrie de mesures per viure d'una manera més senzilla, d'una manera més austera».

Si no recordo malament, també s'ha mostrat contrària a la retallada del sou als funcionaris...

Sí. Sempre he dit que la retallada del sou als funcionaris es va plantejar després d'una reunió amb els ministres d'Economia de la Unió Europea, en què el president Zapatero va canviar el seu discurs respecte a la situació de la crisi econòmica que patia el país —i dic que va canviar el discurs perquè dues setmanes abans

semblava que amb els plantejaments que s'havien fet ja havíem superat la crisi—. De cop i volta, i de tornada d'aquests viatges, va prendre unes decisions molts dràstiques, probablement perquè en aquell moment no hi havia cap altra solució, però que si s'haguessin pres sis mesos abans, o vuit mesos abans, no hauria calgut reduir el sou dels funcionaris. Jo sempre he defensat la funció pública, i l'he defensat perquè crec realment que fa un bon paper, que fa una bona funció. En aquest sentit vull dir una cosa: mai a la vida s'havia plantejat una reducció dels sous del funcionaris, mai, ni en l'etapa franquista, mai, en cap de les crisis que hem patit. També és cert que aquesta és potser la més greu que hem patit en els darrers quaranta anys, però estic convençuda que si el Govern hagués proposat altres solucions un any abans, una d'aquestes solucions no hauria estat la reducció del sou dels funcionaris.

Tampoc no li ha agradat que es critiqui la despesa que suposa l'ús del català al Senat...

Tampoc, tampoc. A més recordo que l'endemà de fer-se públic m'estaven entervistant en una ràdio catalana i em van demanar si n'estava satisfeta, i jo vaig dir: «Home, si vostè això m'ho hagués preguntat fa vint anys li hauria dit que era per treure cava i brindar, però passats trenta anys, què vol que li digui, ja és hora!». I sincerament, no és per llançar coets. Ara, val més que passi que no pas

«Si s'haguessin plantejat solucions mesos abans, no hauria calgut retallar el sou dels funcionaris»

«Des que hem començat legislatura no hi ha plenari que no hagi tractat la crisi econòmica»

que no passi... però no és per aplaudir i dir «que contents podem estar!».

Precisament el seu homòleg al Congrés dels Diputats, si no m'equivoco, va ser la primera persona que li va desitjar l'enhorabona pel seu nomenament...

El senyor Bono, sí...

No és gaire procliu a aquesta aprovació. Han tingut l'oportunitat de tractar aquesta qüestió?

No. Hem parlat un parell de vegades i sempre hem dit que quan jo anés a Madrid o ell vingués a Catalunya ens hauríem de saludar —ens coneixem, però no com a president i com a presidenta— i que hauríem de parlar de moltes coses, però la veritat és que no n'hem tingut l'ocasió.

Diu que no es veu al Twitter, però sí que creu que cal acostar el Parlament a tota la societat civil. Quins mecanismes creu que hi ha per fer-ho possible més enllà de l'ús de les xarxes socials?

Jo crec que les xarxes socials són un producte del segle XXI, un producte, sobretot, que utilitza molt la gent més jove i considero que això és positiu, que hem d'ajudar que es mantingui perquè és una manera de tractar qualsevol tema d'interès. Ara, això que jo hi pugui estar molt ficada... la veritat, haig de dir-li que a mi m'ha arribat una mica tard, i

que no sóc una persona que tingui gaire facilitat per a tot això, i per tant ho valoro, mai no diré que s'ha de frenar perquè crec que realment hi hem de col·laborar, però d'això al fet que jo directament m'hi impliqui...

En qualsevol cas, són grans generadores d'opinió i han tingut un paper destacat en les mobilitzacions als països àrabs, per exemple.

Sí, sí, i des de fa temps, no és un fenomen d'ara mateix. Fa dos i tres anys que l'ús de les noves tecnologies provoca situacions molt diferents i no previstes; per tant crec que és important tenir-les en compte. Fins i tot parlant, per exemple, de possibles campanyes electorals, l'ús de les xarxes socials fa que es plantegin canvis importants, que pugui haver-hi canvis importants. Tots hem d'estar molt amatents en aquestes situacions. Ara bé, una cosa és ser diputada, com jo he estat durant set anys, aleshores podia, des del meu punt de vista, fer un ús de les xarxes socials diferent del que puc fer actualment, com a presidenta del Parlament; perquè també haig de dir que amb la responsabilitat que tinc tant dins del Parlament com fora, —perquè la meua funció també és de presència institucional—, no dispo de gaire temps per dedicar-m'hi. Probablement, però, si hi tingués més facilitat i tingués més temps, ho veuria d'una altra manera.

Així i tot jo crec, sincerament, que roba molt temps i, per tant, has de tenir aquest

temps i jo no el tinc. La meua manera d'aproximar-me? De ser més propera? Doncs obrir el Parlament com ho estem fent. Si vostè vingués aquí cada dia veuria dos i tres escoles, de nens i adolescents, que vénen, i cada vegada que puc m'aturo, els pregunto d'on són, parlo amb ells i crec que és una manera d'obrir als ciutadans el Parlament i que sàpiguen què és el Parlament de Catalunya, ja des de l'escola. També el visiten moltes entitats associatives, de gent gran, de professionals... i això és una manera que vegin directament com és el Parlament i no només des de la televisió el dia que hi ha ple i que el telenotícies diu «han discutit sobre no sé què», i aquell dia potser hem discutit sobre un munt de temes, i de vegades surt el que té menys importància, la qual cosa projecta una visió del Parlament que no és la que jo voldria.

Considero que la feina que es fa en aquesta casa és molt important, que majoritàriament es pensa en el ciutadà, en les necessitats dels ciutadans. Des que hem començat aquesta novena legislatura no hi ha hagut plenari en què no s'hagi tractat algun tema de fons sobre la crisi econòmica: l'atur, la sanitat, l'educació..., sempre al voltant de la crisi econòmica, temes que de vegades són fàcils de traslladar a la ciutadania. Així i tot, amb el Canal Parlament, amb el 3/24... tot això és més fàcil, i és una manera molt clara d'apropar-nos a la gent. No han de ser necessàriament només la xarxes socials, sinó aque-

«He estat sempre partidària de tenir una bona relació amb l'Estat, però de tu a tu»

lles altres formes en què molta de la nostra ciutadania ens veu o ens pot veure.

Vincular-se amb la societat que ens sosté és una fita per a moltes institucions. També la Universitat ho pretén, entre altres accions, amb la creació d'Alumni. Vostè, que forma part del Consell de Notables d'Alumni UB, què hi veu d'atractiu en aquesta proposta?

Jo crec que el projecte és important, entre altres coses, per la proximitat que pretén transmetre entre la universitat i els seus antics alumnes. La creació d'aquests clubs o associacions —o com en vulguem dir—, per sectors o per territoris permet que hi hagi un responsable més o menys conegut que dedica part del seu temps a ajudar els alumnes i exalumnes a buscar solucions, a discutir, a debatre, a parlar de temes concrets. Jo crec que és positiu, i és una manera d'apropar la universitat al ciutadà, i en aquest cas al ciutadà que ha estat universitari, ha estat antic alumne i que es pot trobar en un moment àlgid de la seva carrera o en un moment molt baix, i amb aquesta eina se'l pot ajudar.

Acostar posicions és també un objectiu prioritari entre les administracions catalana i espanyola? Com veu la situació actual?

Si hem de fer cas del que diuen els mitjans de comunicació, avui precisament [el 27

d'abril va tenir lloc la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera on el Govern de la Generalitat tornava a defensar les xifres del seu pla de reequilibri financer, desestimat pel Ministeri d'Economia al mes de febrer, i exigia el pagament dels 1.450 milions del fons de competitivitat que li deu el Govern central], els auguris no són gaire positius, almenys pel que ha sortit... Jo crec que el Govern de Catalunya està fent els deures i el Parlament de Catalunya li està donant suport, en part d'aquest deures, i més encara pel que fa al fons de competitivitat, del qual se'n parla encara més. Precisament avui al Senat s'ha aprovat una moció en què es reclama que el Govern de l'Estat posi damunt la taula aquests 1.450 milions del fons de competitivitat que, en definitiva, la Generalitat vol per eixugar part del dèficit que té. Per tant, no és allò de dir «cantem i toquem les campanes». Aquesta reclamació és per intentar reduir el pressupost d'enguany d'un 10 % a un 8 % o a un 6 %, per no haver d'ajustar massa algunes polítiques.

Però les notícies no són gaire positives. De totes maneres jo sempre tendeixo a ser realista i una mica optimista, i penso que al final s'haurà d'arribar a un acord. Al final, aquí, en aquesta casa, s'haurà d'aprovar el pressupost al juliol. El Govern haurà de negociar amb un grup parlamentari o amb un altre, però tindrem pressupost, perquè si no en tenim anirem a pitjor.

De la mateixa manera que fins ara el pla econòmic i financer presentat per la Generalitat no ha estat acceptat pel Ministeri d'Economia, m'imagino que de la reunió d'avui no en sortirà un *no* taxatiu, sinó que n'haurà de sortir un *parlem-ne*, perquè se n'ha de parlar. I espero que aquest *parlem-ne* no ens porti a un final de túnel tancat, sinó obert.

Sembla, però, que no ho veu gaire fàcil...

He estat sempre molt partidària de mantenir una bona relació amb l'Estat, però una bona relació de tu a tu, i en part, el nostre Estatut del 2006 marcava un camí diferent, en el sentit de dir: «Ens hem de tractar i ens hem de relacionar d'Estat a Estat». Què ha passat? Crec que en aquests darrers anys han passat moltes coses, hi ha hagut notícies molt difícils d'assumir per part dels catalans i de Catalunya. Per exemple, es va aprovar un Estatut que havia reduït bastant el plantejament inicial i la sentència final no va agradar a ningú. I la sensació que et queda és que aquests trenta anys han estat una mica perduts: des del pacte constitucional del 78, en el qual molts, molts, vam fer el gran esforç d'intentar entendre'ns i vam creure que ens podíem entendre, hi ha la sensació que alguna de les dues parts no ha jugat prou net. Per això ja no he parlat de *conllevancia* ni de bona relació, i potser ha arribat el moment que l'Estat es plantegi com vol que Catalunya se senti còmoda dins de l'Estat espanyol.

«Sóc la presidenta de tots i per tant vigilaré molt la meua manera d'actuar»

Al principi de l'entrevista vostè em preguntava per les consultes sobiranistes, doncs que s'apuntin la dada i que pensin que hi ha molta gent descontenta. I pel fet d'anar a votar no vol dir que siguin independentistes, però tenen un sentiment, no se senten a gust, i això no pot ser. Catalunya ha aportat molt a l'Estat espanyol, i continua fent-ho. Per tant, que ens tornin d'alguna manera aquesta solidaritat. No pot ser que només nosaltres siguem solidaris i que només rebem bufetades o clatellots.

Un polític de partit, al qual se li atribueixen profundes conviccions ideològiques, pot mantenir-se neutre per exigències del càrrec? Com s'exerceix la neutralitat a la cambra?

Doncs miri, fent cada dia un esforç, perquè no és fàcil. Haig de dir que al principi em costava més perquè jo havia estat diputada de l'oposició, i per tant era molt dura en els meus plantejaments, actitud que no vaig tenir quan havia estat al Govern. En canvi, com a consellera del Govern mai no em vaig sentir gaire contrària als altres grups parlamentaris perquè el paper del Govern també comporta tenir una relació més de negociació, més de tracte amigable. D'altra banda, com a diputada de l'oposició durant set anys vaig aprendre a fer massa d'oposició, diria jo, i de cop i volta, d'un dia per l'altre, com si diguéssim, després d'una batalla important en les eleccions jo mateixa pensava: «Vigila el que dius, vigila

el que fas...» i potser la primera decisió que vaig prendre, que em va ajudar a assumir aquest paper neutre que vostè diu, és que jo, que tenia càrrecs de govern dins del meu partit i vaig renunciar-hi a tots, perquè vaig considerar que d'entrada era una manera clara de dir: «Jo formo part d'un partit, fa 25 anys que estic a Unió Democràtica, fa molts anys que estic a la Federació de Convergència i Unió, he format part d'una coalició, clarríssimament, des del punt de vista ideològic, nacionalista, però ara faig un pas diferent, molt diferent dels que he fet fins ara i he d'intentar de totes totes que aquest pas, sense perjudici lògicament de la meua ideologia —cadascú té la seva manera de fer i de pensar—, pugui traslladar aquesta sensibilitat als diputats. Sóc la presidenta de tots i, per tant, vigilaré molt quines són les meves expressions o la meua manera d'actuar.

En alguna ocasió ha comentat que veu en el càrrec que ara ocupa el final perfecte de la seva carrera política. Si mira enrere, què creu que ha guanyat i que ha perdut durant aquesta llarga trajectòria professional?

Vol dir durant els vint-i-cinc o trenta anys que fa que em dedico a la política?

Des d'allà on vulgui...

D'entrada he de dir que per a mi arribar a ser presidenta del Parlament és el final en positiu d'una carrera política. Jo estic molt...,

com li diria, satisfeta; no és potser l'expressió, molt agraïda, per entendre'ns, al meu partit i a la meua coalició, i també als grups parlamentaris, per haver-me escollit presidenta del Parlament. I per a mi, com a final d'una carrera política és el millor que em podia passar. Per tant, aquí arribaria el meu final. Ara vostè em diu, què he guanyat i què he perdut? Doncs, he guanyat molt, molt. En la balança sempre pesarien més les coses positives que les negatives, que sempre hi són, les unes i les altres. Potser he perdut o no he tingut tant com voldria aquella llibertat que tens quan ets una persona normal i corrent i no et dediques a la política, aquella llibertat de passar els caps de setmana amb la teua família, i a mi que en sóc una gran defensora i tinc família nombrosa.. Però no m'haig de justificar, ho he fet perquè he volgut.

M'ha agradat molt dedicar-me a la política, i també em va agradar molt treballar a l'Administració. L'Administració em va portar a la política i m'hi he sentit molt bé, tot i que hi ha hagut moments molt durs, però els hem anat superant i jo crec que això és important. Per tant, què he perdut i què he guanyat? Jo diria que sobretot he guanyat. He guanyat en experiència, he guanyat en coneixements, he guanyat en amplitud del cercle de persones amigues i conegudes, però grans amics, i aquella visió que et dona la política, en positiu, molt àmplia i molt a llarg termini, com un llarg recorregut, i per a mi ha estat —no li puc dir altra cosa, la veritat—, molt enriquidor. 🌟